

Jaarverslag 2015

Stichting Amigos de San Juan de Flores

Voorwoord

We leven in een wereld van constante verandering. Soms is deze marginaal, soms aanzienlijk. Ook Amigos kan zich niet onttrekken aan de wetten van verandering en momenteel bevindt Amigos zich in een periode van wat stevigere verandering.

De laatste jaren is de nadruk steeds meer komen te liggen op het (slechts) verstrekken van beurzen. Dit kwam deels door het succes van het programma, deels door de middelen die ter beschikking stonden (lees eigenlijk: de middelen die niet ter beschikking stonden, namelijk geen Nederlandse vrijwilliger ter plekke). Er zijn pogingen gedaan om het bursalenprogramma te kopiëren naar andere dorpen in de regio. Helaas bleek dit een brug te ver. In 2016 zal een pas op de plaats worden gemaakt met het selecteren van nieuwe bursalen. Dit biedt de mogelijkheid om te bekijken hoe het programma in de toekomst het beste kan worden gecontinueerd. Uiteraard worden lopende beurzen gecontinueerd, indien aan de voorwaarden daarvoor is voldaan door de bursalen.

Het voorgaande heeft ook zijn weerslag op de activiteiten in Nederland en de communicatie. Het bestuur heeft minder vaak vergaderd dan jaren voorheen en de frequentie van de nieuwsbrief is omlaag gebracht.

Ook de technologie staat niet stil en de website bleek na een jaar of tien aan vervanging toe. De technische houdbaarheidsdatum was bereikt en in dankbare samenwerking met de hosting provider heeft de website een "make-over" ondergaan. Dit heeft geresulteerd in een geheel nieuwe "look-and-feel"! (www.amigosdesanjuan.org)

In 2015 hebben Annette en Tjeerd besloten dit jaar het bestuur te verlaten. Voor beiden was dit geen lichtzinnige beslissing. Ze hebben een lange historie met Amigos en een sterke band met San Juan en Guatemala. Het

vernieuwde bestuur, dat zal bestaan uit Ruben, Marlou en Bill, zal met frisse energie de activiteiten van Amigos op eigen wijze voortzetten.

Het was een eer en genoegen om zo lang verbonden te zijn aan Amigos.

Namens het bestuur van Stichting Amigos de San Juan de Flores,
Tjeerd Haima van der Wal
Voorzitter
Juni 2016

1. Amigos

Doelstelling

Stichting Amigos de San Juan de Flores is op 5 september 2000 opgericht. De doelstelling van Amigos, zoals ook opgenomen in de statuten, is:

het bijdragen aan de structurele ontwikkeling van het dorp San Juan de Flores te Guatemala en haar dorpsbewoners en van andere dorpen en hun dorpsbewoners in de omgeving

In de beginjaren waren alle projecten gericht op de inwoners van het dorp San Juan las Flores in het departement El Progreso in Guatemala. Al na enkele jaren bleek het mogelijk om het werkterrein in geografische zin uit te breiden naar dorpen in de omgeving van San Juan zoals Santa Lucia de los Ocotes, Llanos de Morales, Monte Grande en Agua Salóbrega.

In al deze dorpen zijn de inspanningen van Amigos erop gericht om zoveel mogelijk dorpsbewoners die in een moeilijke (economische) positie verkeren te helpen hun levensomstandigheden te verbeteren. De middelen die Amigos daarvoor in het verleden heeft ingezet zijn vooral beurzen voor een beroepsopleiding of universitaire studie, maar ook cursussen om vaardigheden te leren waarmee in het eigen levensonderhoud kan worden voorzien of een microkrediet om een eigen bedrijfje te beginnen. In 2015 is besloten om geen microkredieten meer te verstrekken en in dat jaar heeft Amigos zich volledig geconcentreerd op het verstrekken van beurzen voor een beroepsopleiding of universitaire studie.

Bestuur

Het bestuur van Amigos is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de stichting en in het bijzonder voor de projecten die in Guatemala worden uitgevoerd. Benoeming tot bestuurslid geschiedt voor onbepaalde tijd.

Per 1 januari 2015 heeft Paula Platjee-van de Velde haar bestuursfunctie neergelegd. Zij is per diezelfde datum opgevolgd door Marlou van Hoof. Onderstaand overzicht toont de samenstelling van het bestuur per 31 december 2015.

naam	bestuursfunctie	bestuurslid sinds
T.J. (Tjeerd) Haima van der Wal	Voorzitter	2004
M. (Marlou) van Hoof	Secretaris	2015

A.C.I. (Annette) Vonk-Jurrius	Penningmeester	2002
J.B. (Bill) Ortiz Ramos	Algemeen bestuurslid	2012

Alle bestuursleden vervulden hun bestuursfunctie onbezoldigd in hun vrije tijd naast een betaalde baan en bekleedden geen andere (bestuurs)functies waarvan de belangen mogelijk konden conflicteren met die van Amigos.

Doordat Amigos in 2015 uitsluitend beurzen heeft verstrekt, heeft het bestuur het aantal reguliere bestuursvergaderingen in 2015 beperkt tot drie. Deze hebben plaatsgevonden in mei, oktober en november. Vaste punten op de agenda van de bestuursvergaderingen waren: voortgang van de bursalen in Guatemala, ontwikkelingen in het werkgebied in Guatemala, financiën en toekomstplannen.

Er heeft in 2015 geen aparte strategiebijeenkomst plaatsgevonden.

Vertegenwoordiging in San Juan en omgeving

In 2015 is er vanuit Nederland geen vertegenwoordiger van Amigos in Guatemala geweest. Het toekennen van de beurzen voor 2015 heeft vanuit Nederland plaatsgevonden door contacten per e-mail, telefoon en Facebook. In Guatemala heeft Amigos gedurende de rest van het jaar hulp gekregen van met name oud-bursalen bij het regelen van betalingen. Daarnaast heeft Amigos rechtstreeks (e-mail)contact met een aantal scholen waar bursalen een beroepsopleiding volgen.

2. Doelstellingen en behaalde resultaten projecten

Zoals eerder vermeld was er in 2015 geen Nederlandse vrijwilliger in San Juan en heeft Amigos zich beperkt tot het verstrekken van beurzen voor beroepsopleidingen en de universiteit. Hierover leest u hieronder meer.

Doelstellingen 2015 voor projecten in Guatemala

In de hierna volgende tabel staan doelstellingen en behaalde resultaten van Amigos. Hierin kunt u terugvinden:

- de doelstellingen voor 2015, vergeleken met de behaalde resultaten in 2015
- de doelstellingen voor 2016, vergeleken met de doelstellingen van 2015
- een vooruitblik op de langere termijn: de (voorlopige) doelstellingen voor 2017

	Project	Doelstelling 2015 (per 31-12-2014)	Resultaat 2015 (per 31-12-2015)	Doelstelling 2016 (per 31-12-2015)	Doelstelling 2017 (per 31-12-2015)
1	Beurzen beroepsopleiding	Lopende beurzen van bursalen met goede resultaten continueren en maximaal 10 nieuwe beurzen toekennen.	Er zijn 28 beurzen toegekend (20 hele beurzen, 8 halve).	Lopende beurzen van bursalen met goede resultaten continueren en geen nieuwe beurzen toekennen.	Lopende beurzen van bursalen met goede resultaten continueren en een nog nader vast te stellen aantal nieuwe beurzen toekennen.
2	Beurzen universiteit	Lopende beurzen van bursalen met goede resultaten continueren en maximaal 2 nieuwe beurzen toekennen.	Er zijn 2 halve beurzen toegekend.	Alle lopende beurzen beëindigen, omdat de bursalen al langer dan drie jaar studeren en geen nieuwe beurzen toekennen.	Een nog nader vast te stellen aantal nieuwe beurzen toekennen.
3	Schoolmaterialen	Afhankelijk behoefte / prioriteit school.	Er is vanuit de scholen geen verzoek gekomen voor materialen.	Afhankelijk behoefte / prioriteit scholen.	Afhankelijk behoefte / prioriteit scholen.
4	Vrijwilliger	Wens: één.	Er is geen Nederlandse vrijwilliger in Guatemala geweest, wel hebben een aantal Guatemalteken zich ingezet voor Amigos.	Geen vrijwilligers meer uit Nederland.	Geen vrijwilligers meer uit Nederland.
5	Nieuwe projecten	Als de mogelijkheid zich aandient.	Er hebben zich geen nieuwe projecten aangedient.	Als de mogelijkheid zich aandient.	Als de mogelijkheid zich aandient.

Overzicht doelstellingen Amigos 2015-2016-2017

Toelichting op de projecten

Studiebeurzen

Amigos legt vanaf 2015 nog meer de nadruk op beurzen voor beroepsopleidingen, omdat deze belangrijker zijn voor de toekomst van jongeren dan een universitaire opleiding, een opleiding aan de universiteit

meer kost en gemiddeld langer duurt dan een beroepsopleiding en het voor een student aan de universiteit eenvoudiger is om werken en studeren te combineren en dus zelf (een deel van) de kosten van de opleiding te betalen.

Concreet betekent dit voor toekomstige bursalen dat met ingang van 2015 alleen nog in het eerste jaar een hele beurs voor de universiteit zal worden toegekend en er daarna nog maximaal voor twee jaar een halve beurs zal worden toegekend. De criteria voor het toekennen van beurzen zijn daaraan aangepast.

Criteria voor het toekennen van beurzen

Omdat de economische situatie voor veel gezinnen in San Juan en omgeving te wensen overlaat, is het niet eenvoudig om te bepalen wie van de kinderen uit de dorpen in aanmerking komen voor een beurs. Potentiële bursalen worden geselecteerd aan de hand van objectieve criteria:

- De schoolresultaten.
- Het gedrag en de motivatie van de leerling op de vorige school (hierover wordt informatie ingewonnen bij de leraren van de basisschool of de middelbare school).
- De economische situatie van het gezin (zaken die hierbij een rol spelen zijn: het arbeidsethos en de gezondheid van de ouders, het maandelijkse inkomen, de grootte van het gezin, de aanwezigheid van oudere kinderen met een baan die eventueel kunnen bijdragen in de kosten).

Aan bursalen voor de universiteit wordt alleen nog in het eerste jaar een hele beurs voor de universiteit toegekend, in de jaren daarna kan het maximaal nog maar een halve beurs zijn. Daar bovenop wordt de beurs nog maar voor maximaal drie jaar toegekend.

Voor zover mogelijk worden deze criteria getoetst en wordt inzicht verkregen in andere relevante factoren, zoals de betrokkenheid van de ouders (Ondersteunen zij hun kind bij de opleiding? Krijgt het voldoende tijd om huiswerk te maken?) of de motivatie van het kind zelf (Wil het graag verder leren?).

Daarnaast streeft Amigos ernaar om de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de families zo groot mogelijk te houden. Het uitgangspunt is dan ook om halve beurzen te verstrekken. Omdat de kosten voor een beroepsopleiding of een universitaire studie aanzienlijk zijn, is voor veel gezinnen zelfs

een halve beurs niet op te brengen. In die gevallen worden uiteraard wel veelal hele beurzen verstrekt.

In 2015 werden er (hele en halve) studiebeurzen verstrekt voor beroepsopleidingen aan de scholen in Sanarate of het volgen van een universitaire studie aan een van de universiteiten in de regio of Guatemala Stad, in totaal 30: 28 voor een beroepsopleiding en 2 voor een universitaire studie.

Een hele beurs voor een beroepsopleiding kostte omgerekend ongeveer tussen de 250 euro tot 350 euro per leerling per jaar. Voor de universiteit varieerde dit van ongeveer 400 tot 550 euro per student per jaar. Het collegegeld voor de universiteit moet contant aan de universiteit worden betaald. Het geld van deze beurzen wordt daarom rechtstreeks aan de student uitgekeerd die vervolgens zelf het collegegeld gaat betalen. De overige beurzen zijn in twee termijnen rechtstreeks aan de school betaald, ofwel door een overboeking vanuit Nederland ofwel met de hulp van lokale vrijwilligers middels een overboeking of contante betaling.

Een beroepsopleiding duurt twee of drie jaar, afhankelijk van het soort opleiding. Een universitaire studie minstens drie jaar.

Met de leerlingen en hun ouders wordt afgesproken dat de leerling een studiebeurs ontvangt op voorwaarde dat studieresultaten en gedrag op school goed zijn en de bursaal betrokkenheid toont bij projecten in het dorp. De bursalen moeten halverwege en aan het einde van het jaar zelf (per e-mail) hun studieresultaten aanleveren bij Amigos. Communicatie van bursalen over hun resultaten blijft echter ook in 2015 een aandachtspunt.

Beroepsopleidingen

In 2015 ontvingen 28 jongeren een beurs voor een beroepsopleiding: 15 voor het eerste jaar van hun opleiding, 7 voor het tweede jaar en 6 voor het derde jaar.

Van 9 bursalen is geen cijferlijst is ontvangen na afloop van het schooljaar. Eén bursaal heeft zijn opleiding niet kunnen afronden, omdat hij door een ongeval niet alle vakken heeft kunnen halen.

Van 22 leerlingen - die hun opleiding nog niet hebben afgerond - zijn de beurzen in 2016 gecontinueerd.

Universiteit

In 2015 is aan 2 studenten, een jongen en een meisje, een beurs toegekend om hun studie aan de universiteit af te ronden. Zij hebben goede resultaten behaald. Omdat zij inmiddels vier jaar studie erop hebben zitten, zal Amigos hen niet verder steunen met een beurs, omdat zij in staat zouden moeten zijn om inmiddels zelf de rest van hun studie te bekostigen.

Twee jongeren die in januari 2015 hadden aangegeven ook voor een beurs voor de universiteit in aanmerking te willen komen, hebben hun voornemen om te gaan studeren niet doorgezet.

Voor 2016 zijn er geen nieuwe bursalen geselecteerd, omdat het nieuwe bestuur zich in het eerste jaar wil richten op het uitdenken voor een strategie voor de komende jaren ten aanzien van de projecten die Amigos in San Juan uitvoert in het algemeen en de beurzen in het bijzonder. Meer details hierover kunt u lezen in Hoofdstuk 4 2016 en de jaren daarna.

3. Fondsenwerving

Inkomsten

Eind 2014 was het de verwachting dat er in 2015 een beroep op Amigos zou worden gedaan vanuit San Juan om financieel bij te dragen aan de bouw van een schoolgebouw voor de Telesecundaria, het gratis voortgezet onderwijs van de overheid. De post schenkingen was met dat in gedachten eenmalig verhoogd met € 10.000 euro, omdat het idee was hier gericht fondsen voor te gaan werven. Uiteindelijk is men in San Juan niet gestart met de bouw(plannen) en hebben er dan ook geen fondsenwervende activiteiten plaatsgevonden om dit bedrag in te zamelen. De uiteindelijke inkomsten in 2015 vallen daarom flink lager uit dan begroot, namelijk bijna 70%.

De verkregen inkomsten zijn te verdelen in donaties via machtigingen van de 'amigos' (voor het merendeel particulieren), (incidentele) giften en sponsoring door organisaties die Amigos over een langere periode steunen met (onregelmatige) giften. Op 31 december 2015 telde Amigos 54 vaste donateurs, oftewel amigos - twee minder dan in 2014 - die zich hadden verbonden aan een bedrag van 1.785 euro. In 2015 heeft Amigos daarvan uiteindelijk 1.610 euro kunnen incasseren. Naast deze vaste donaties ontving Amigos in 2015 ruim 3.335 euro aan andere giften.

In 2015 kwam er net iets minder dan 5.000 euro aan baten binnen en telde Amigos in totaal 62 actieve donateurs, waaronder enkele grotere (anonieme) sponsors.

Aan het einde van 2015 was de bestemmingsreserve verder gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Voor details zie de jaarrekening: realisatie en begroting boekjaar 2015 met een vergelijking met de realisatie 2014.

ANBI-status

In 2015 beschikte Amigos nog steeds over de ANBI-status waardoor giften aan Amigos voor de belasting aftrekbaar waren.

Communicatie met donateurs

In 2015 is uiteindelijk maar één nieuwsbrief verschenen om donateurs en andere belangstellenden te informeren. De tweede nieuwsbrief die aan het einde van het jaar vlak voor de kerst zou verschijnen, werd helaas door omstandigheden vertraagd en is uiteindelijk in maart 2016 uitgebracht. In de nieuwsbrief werd verslag gedaan van de stand van zaken in San Juan, verantwoording afgelegd over de besteding in het voorgaande jaar van de ontvangen donateurgelden en algemene informatie gegeven over het leven in Guatemala en meer specifiek de regio rond San Juan. De meeste donateurs en belangstellenden ontvingen de nieuwsbrief per e-mail. Daarnaast werd het jaarverslag over 2014 op de website gepubliceerd. Coco Hoeksema (van YUNOCOCO) verzorgde weer de opmaak van de nieuwsbrief en het jaarverslag, waarvoor Amigos haar zeer erkentelijk is.

Verder werd in 2015 de website (www.amigosdesanjuan.org) in een nieuw jasje gestoken. Nieuwsbrieven, jaarverslagen en andere informatie zijn ook daarop te vinden.

Tot slot houdt Amigos via Facebook contact met mensen in San Juan. Eind 2015 waren had Amigos op Facebook meer dan 300 volgers. De andere social media kanalen werden niet of nauwelijks gebruikt, omdat er door het ontbreken van een Nederlandse vrijwilliger ter plaatse, weinig nieuw (beeld)materiaal beschikbaar komt. Er is daarom weinig aanleiding om deze kanalen actief in te zetten.

4. 2016 en de jaren daarna

Strategie en doelstellingen

In 2015 is meer nadruk komen te liggen op beurzen voor beroepsopleidingen, omdat deze heel belangrijk zijn voor de toekomst van jongeren, en is besloten om minder beurzen te gaan toekennen voor de universiteit. Hierover is al meer gezegd in Hoofdstuk 2 Doelstellingen en resultaten onder het kopje Studiebeurzen.

Voor 2016 heeft het nieuwe bestuur besloten om geen nieuwe beurzen toe te kennen. Het nieuwe bestuur wil 2016 gebruiken om de relatie met San Juan te herzien. Een van de aandachtspunten is om te bepalen hoe (oud-)bursalen en de gemeenschap zelf meer kunnen betekenen voor de ontwikkeling van het dorp. Er zal meer nadruk komen op dat er een tegenprestatie moet komen voor de ontvangen steun, zodat de steun die vanuit Nederland wordt gegeven nog meer effect heeft op de lange termijn. Dat kan bijvoorbeeld door deelname aan het sportveldcomité of een actieve

rol in de verbetering van de watervoorziening, maar ook door een rol te spelen in de communicatie tussen Amigos en de inwoners van San Juan en omliggende dorpen.

De lopende beurzen zijn natuurlijk gecontinueerd, wanneer de bursaal nog steeds aan de voorwaarden voldeed.

Het nieuwe bestuur verwacht geen strategiewijziging wat betreft de keuze van (nieuwe) projecten: het verstrekken van studiebeurzen aan jongeren uit San Juan en de omliggende dorpen en het leveren van een financiële bijdrage aan (grootschalige) projecten die door een betrouwbare partij in San Juan of een van de omliggende dorpen worden uitgevoerd en waarvoor Amigos niet zelf mankracht hoeft aan te leveren voor (het toezien op) de uitvoering.

Vertegenwoordiging in Guatemala

De werkzaamheden in Guatemala zijn op dit moment beperkt tot het verrichten van betalingen. Daarvoor kan Amigos gelukkig nog steeds een beroep doen op een aantal lokale vrijwilligers.

Communiceren met mensen in Guatemala kan tegenwoordig heel gemakkelijk via digitale middelen zoals e-mail en Facebook plaatsvinden. Daarom kunnen de selectie van nieuwe bursalen en contacten met scholen volledig vanuit Nederland plaatsvinden.

Aangezien de veiligheidssituatie in Guatemala de laatste jaren aanzienlijk is verslechterd en de aanwezigheid van een Nederlandse vrijwilliger ter plaatse maar een beperkte toegevoegde waarde heeft, heeft het bestuur besloten om in de toekomst geen vrijwilligers meer naar Guatemala uit te zenden.

Organisatie in Nederland

In 2015 is Marlou van Hoof toegetreden tot het bestuur van Amigos. Zij heeft de functie van secretaris op zich genomen. Het bestuur bestond daardoor nog steeds uit vier leden. In 2016 gaan Tjeerd Haima van der Wal en Annette Vonk het bestuur verlaten. Zij zullen per 1 juli 2016 worden opgevolgd door Ruben Rafael Martínez, die de voorzittersrol op zich gaat nemen, en Bill Ortiz Ramos, die het penningmeesterschap voor zijn rekening gaat nemen. Vanaf 1 juli 2016 zal het bestuur daarom uit drie leden bestaan. Tjeerd Haima van der Wal en Annette Vonk zullen in ieder geval in 2016 nog als adviseur aan Amigos verbonden blijven.

In 2016 zal in de bestuursvergaderingen vooral de samenwerking in de toekomst met de inwoners van San Juan en de dorpen in de omgeving op de agenda staan.

Naast de bestuursleden zijn er nog steeds een aantal mensen waarop het bestuur een beroep kan doen als er dingen moeten gebeuren die buiten de expertisesfeer van het bestuur liggen of waar de bestuursleden op dat

moment zelf geen tijd voor hebben. Het bestuur is hen daarvoor zeer erkentelijk - zonder hen zou Amigos minder effectief kunnen functioneren.

Fondsen

Eind 2015 heeft Amigos nog steeds een solide financiële basis. De reserve die wordt aangehouden, is groot genoeg om de bursalen die aan een studie zijn begonnen met een beurs van Amigos te kunnen garanderen dat ze hun studie kunnen afmaken. Het resterende deel van de bestemmingsreserve kan worden ingezet wanneer zich een incidenteel project aandient. Afhankelijk van de financiële omvang van een dergelijk project kunnen daarvoor daarnaast aanvullend gericht fondsen worden geworven.

Communicatie

Amigos hecht veel waarde aan goede communicatie met donateurs en andere belangstellenden, maar op het moment dat er alleen beurzen worden verstrekt, levert dit onvoldoende interessante informatie op om vier keer per jaar een lezenswaardige nieuwsbrief te laten verschijnen. In 2016 wil het bestuur daarom twee nieuwsbrieven uitbrengen om het nieuws dat er is bij de donateur te brengen.

Uiteraard blijft het bestuur op een gedegen wijze verantwoording afleggen in het jaarverslag.

De website zal ook in 2016 voornamelijk worden ingezet voor publicatie van het jaarverslag en de nieuwsbrief en via Facebook wordt contact onderhouden met volgers in Guatemala.